

PRIKAZ KNJIGE VILIJAMA ENGDALA „UNIŠTITE KINU – ŠTO VAŠINGTON ČINI DA OGRANIČI UTJECAJ KINE U SVIJETU“

Vesna Stanković Pejnović
Institut za političke studije, Beograd

Uništite Kinu – Što Vašington čini da ograniči utjecaj Kine u svijetu, F. William Engdahl, Profil, Zagreb, 2014.

Vilijam Engdal je američko-nemački autor i istraživač koji se najviše bavi geostrateškim ekonomskim pitanjima. Najnovija Engdalova knjiga, *Uništite Kinu, Što Vašington čini da ograniči utjecaj Kine u svijetu*, na neki način je nastavak njegove knjige *Stoljeće rata: anglo-američka naftna politika i novi svetski poredak*, Detecta, 2008.

Knjigom *Uništite Kinu*, Engdal najavljuje sasvim novu ravnotežu snaga na globalnoj sceni, analizirajući kako SAD reaguju na sve brže jačanje Kine i njeno uzdizanje na rang svetske velesile, te kakve mere nameravaju poduzeti kako bi se spričilo njeeno daljnje jačanje. Autor svoje teze dokazuje brojnim empirijskim dokazima.

U globalizacijskim finansijskim i trgovinskim odnosima, nacionalna valutna sigurnost kritičnija je od energetske.

Temelj ove sigurnosti jeste sistem svetskih deviznih rezervi. Od 1944. godine i konferencije u Breton Vudsu, dolar je postao „ključna svetska valuta“. Amerika globalni rat protiv terorizma može voditi zato jer Narodna banka Kine kupuje velike količine američkih kratkoročnih državnih obveznica. Kako je 2012. godine kineski ideo u američkom državnom dugu procenjen na 2 biliona dolara, Amerika je iz tog razloga vidi kao „valutnu manipulatorku“ (str. 19). Ratovi dolara i ranminbjija deo su rastuće kampanje kojoj je Kina meta sa ciljem da renminbi postane slobodna, konvertibilna valuta i da Kina otvorи svoja tržišta bankama sa Wall Street-a.

Drugi, i važniji napad na Kinu jeste napad na kinesku energetsku sigurnost ugrožavanjem i sprečavanjem pristupa Kine inozemnoj nafti kako bi se sprečio razvoj Kine u jaku ekonomsku silu. Od 1994. Kina je od izvoznice postala najveći uvoznik nafte. Taj pomak uveliko je uticao na njezinu nacionalnu sigurnost. Kina je davala povoljne i beskamatne kredite nekim od najsiromašnijih država Afrike za izgradnju infrastrukture, autocesta, bolnica i škola, potpuno suprotno od strogih uslova MMF i Svetske banke.

Odgovor Amerike na uvoz nafte iz Sudana bio je slanje NATO snaga u Darfur i povećanje UN snaga za „održanje mira”, a sve s ciljem postizanja kontrole NATO-a nad novim naftnim kineskim potencijalom. Kineska prisutnost u Čadu i Sudanu dovodila je u opasnost „sveopštu” kontrolu nafte u Africi, te je u tom području započet novi hladni rat zbog nafte. Stvoren je AFRICOM, kako bi se Kina zaustavila sa svrhom, prema rečima njegovog zapovednika, da se dobije podrška za bezbednosne zadatke kroz vojne programe, aktivnosti i druge vojne operacije, sa krajnjim ciljem blokiranja rastuće ekonomske prisutnosti Kine u regiji, te sprečavanja postizanja ekonomskih sporazuma i kineske pomoći afričkim državama. NATO-libijska kampanja bila je motivisana isključivo naftom, ne samo zbog američke želje da imaju kontrolu nad libijskom prvaklasnom sirovinom, već i zbog težnje da se kontroliše dugoročni kineski pristup uvozu nafte iz Afrike i Bliskog istoka. Drugim rečima, cilj je bila kontrola same Kine. Još sedamdesetih godina prošlog veka, Kisindžer je utvrdio da „kontrolišete li naftu, kontrolišete celokupne narode. Bžežinski, kao sledbenik utemeljitelja britanske geopolitike Halforda Makindera, utvrđuje još 1997. godine da je Evroazija dom većine politički samouverenih i dinamičnih država sveta. Svi historijski kandidati za globalnu moć potiču iz Evroazije. Dve svetski najnaseljenije države koje pretenduju na regionalnu nadmoć – Kina i Indija su u Evroaziji, a takođe su ekonomske suparnice američkom primatu. Evroazija je svetska super kontinentalna okosnica. Sila koja će dominirati Evroazijom imaće odlučujući uticaj na dva od tri ekonomski najproduktivnijih regiona”.¹

Pentagon je tiho militarizovao ključna naftna „uska grla” kroz koje tankeri moraju prevoziti naftu iz Perzijskog zaljeva i Afrike do Kine. Eskalacija američkog vojnog mešanja u Jemu-nu opravdana je novom pretnjom Al Kaide u Jemenu. Važno je napomenuti da je takvo obaveštenje samo paravan za činjenicu da je teritorij Jemena i Saudijske Arabije navodno među najvećim na planeti. Mediji su uporno prenosili zahteve za hitno „sređivanje” nove mете američkog „rata protiv terorizma” u Jemenu. Iako je NATO kao regionalna organizacija sa svrhom osiguranja sigurnosti američkih saveznika u Evropi u vreme hladnog rata. Danas NATO deluje na bazi drugačije filozofije i doktrine, izlazi izvan okvira evropskog kontinenta i provodi vojne operacije daleko izvan svojih granica. NATO se ubrzano širi, suprotno postignutim dogovorima. Primanje novih članica u NATO vodi povećanju vojnih baza, u koje se smešta sistem protuvazdušne odbrane američke vojske i njegovih protivbalističkih raketa.

Istodobno sa militarizacijom za Kinu ključnih naftnih izvora na Bliskom istoku i Africi, Pentagon i ostale američke državne obaveštajne službe pažljivo su raspodelile „domaće” nevladine organizacije za „obranu ljudskih prava” unutar kineskih granica, prvo u Mjanmaru, potom u Tibetu i napokon u kineskoj kritičnoj pokrajini Ksianjiang. U Mjanmaru su uveliko prisutne Nacionalna zaklada za demokratiju (NED), Otvoreno društvo Georga Sorosa, Kuća ljudskih prava i Instituta Alberta Ajnstajna, kao produžene ruke američke obaveštajne službe sa svrhom „nenasilne” promene vlasti u korist američkog strateškog plana. NED je utemeljila američka vlada kao „privatni” entitet čije je delovanje osmišljeno kao podrška ciljevima američke vanjske politike „putem aktivnosti nalik na delovanje CIA” u vreme hladnog rata. (str. 54) Sjedinjene Države želete su „otvoriti” Mjanmar Zapadu jer je ta država ključ za konačnu kontrolu strateških pomorskih puteva iz Perzijskog zaljeva u Južno kinesko more. Amerika je za Mjanmar pažljivo odabrala američke kompanije koje će uvesti najdestruktivnije reforme „slobodnog tržišta” radi brže destabilizacije zemlje.

¹ Zbigniew Brzezinski, A Geostrategy for Euroasia, Foreign Affairs, 76, 5, 1997.

Engdal naziva američku igru sa Kinom „tibetanski rulet” jer su svi akteri događaja na Tibetu bili povezani sa NED-om i Kućom ljudskih prava koju je osnovala CIA. Tibet nije Kini važan samo strateški, zbog svog geografskog položaja prema Indiji, američkoj najnovijoj azijskoj saveznici protiv Kine, već je Tibet riznica minerala i nafte. Tibetska nalazišta nafte i boraksa su među najbogatijim na svetu, raspolažu polovinom svetskog litija, gvožđa i zlata. Vašingtonski „nenasilni oblik ratovanja” u zapadnim medijima pokazan je bez objektivnih provera činjenica. Pozadinu obojenih revolucija opisao je Jonatan Movat. „Revolucije u vojnim pitanjima” ministra Donalda Ramsfela imaju temelje u brzo pokretljivim, malim odredima koji se mogu pregrupisati i koji „poseduju” informacije. NED-ove operacije proizvele su niz „demokratskih” projekata ili „mekih” državnih prevrata u okviru šire strategije koja će Kini odseći pristup ključnim naftnim i plinskim zalihama.

Američki hladni rat protiv kineske naftne opskrbe vođen je na globalnoj razini. Kina je najveće svetsko rastuće tržište za uvoz nafte, pod američkim je „napadima” projekatima promene režima, destabilizacijom pomoću Arapskog proleća, AFRICOM-ovim zahvatima kao u Libiji, naporima oko rušenja Al Asadove vlasti u Siriji i kao posledice toga u Iranu, njezinu glavnom izvozniku nafte. Jedno od najrazornijih i najmanje poznatih američkih oružja, ali i bankara sa Wall Street-a, jeste pokušaj kontrole kineskog snabdevanja hrane. Engdal vidi ulazak američkih agrikulturalnih multinacionalnih kompanija u poljoprivredni sistem NR Kine kao uzrok još neprepoznate krize na razini nacionalne sigurnosti. Brza hrana je doslovce novi kineski opijumski rat. Prevlast industrijske, brze hrane, posebno kod mладog naraštaja je pojava povećanog broja dijabetesa i oštećenja mozga, dok GMO soja, po ruskim ispitivanjima, izaziva sterilnost. Autor ističe da je prvi veliki istraživački projekat finansiran od Zaslade Rokfeler sa ciljem da se stvori važna biljna modifikacija zvana GMO usmerena isključivo nadzoru budućeg snabdevanja Kine i Azije semenom. Sjajan propagandni potez stvoren je na isticanju stvaranja pirinčanog semena koje će na globalnoj razini sanirati manjak vitamina A kod pothranjene dece iz zemalja u razvoju.

Engdahl ističe da Pentagon razvija „dominaciju punog spektra” (str. 176) odnosno totalnu kontrolu vazduha, tla, okeana, svemira i cyberspace-a na planeti radi osiguranja globalne nadmoći ili hegemonije. Dominacija punog spektra danas je krovna konceptacija za primenu sile i pruža viziju za buduće udruženo delovanje. Da bi se ona ostvarila oružane snage moraju svoje napore oko preobražaja usmeriti na ključna područja, koja povećavaju sposobnost združenih snaga za postizanje uspeha velikim rasponom vojnog delovanja. Takva dominacija zahteva udruženo delovanje svih delova vojske, koncept zajedničkog delovanja vojnih stanja i drugih državnih institucijama, te saradnje sa saveznicima i s ostalim partnerima.²

Današnja Kina, zbog svog dinamičnog ekonomskog rasta i odlučnosti da sledi vlastite nacionalne interese, ima „sliku neprijatelja” i počinje zamjenjivati neistinitu „neprijateljsku sliku” islama koju je nakon 2001. godine Bušova administracija koristila za opravdanje globalnim ovlađavanjem moći Pentagona. Pentagon je pojačao svoj agresivni stav prema Kini nakon što je ona postala moćan, rezonantan i neovisan stub svetskog ekonomskog poredka i njegove geopolitike. Još 2005. godine u godišnjem izveštaju Američkom kongresu izražen je pogled na rastuću kinesku „opasnost” jer je kinesko metodično i ubrzano vojno osavremenjavanje sve veća opasnost za sigurnost američkih interesa u Pacifiku. Tvrdi se da Kina primenjuje strategiju „biserna ogrlica”, koju čine baze i diplomatske veze koje se protežu od Bliskog istoka do južne Kine, te

² US Joint Chiefs of Staff: National Military Strategy of the United States of America, Washington, D.C., 2004.

nove mornaričke baze u izgradnji u pakistanskoj luci Gvadar. Tajland, druga ključna država kineske strategije „biserna ogrlica“, bila je izložena žestokoj destabilizaciji. Po Pentagonovoj strategiji protiv Kine, cilj je bio totalno onemogućiti pristup vitalnim sirovinama, posebno nafti iz Perzijskog zaljeva i Afrike. Po Robertu Kaplanu, savetniku iz Pentagona, Indijski okean postao je „strateško gravitacijsko središte“ i ko kontroliše to središte, ima kontrolu nad Evroazijom i Kinom. Strateški, Indijski okean je srce razvoja južno-južne ekonomski ose između Kine, Afrike i Latinske Amerike. Bžežinski, koji je uz Kisindžera najuticajnija ličnost u američkoj administraciji, ukratko opisuje da je imperativ evroazijske geostrategije nastojanje da Amerika ne dopusti da se pojavi i jedan evroazijski izazivač sposoban dominirati Evroazijom koji bi se mogao suprotstaviti Americi. Američki globalni primat izravno ovisi o opsegu i efikasnosti dokaza moći SAD.³ Kontrola Evroazije automatski povlači za sobom podređenost Afrike, ostavljajući zapadnu hemisferu i Okeaniju geopolitički po strani u odnosu na srednji svetski kontinent.

Kako Kina ne bi postala glavna ekonomski suparnica SAD na svetskom nivou, Vašington je krajem 2010. godine inicirao Arapsko proleće. Sjedinjene Države težile su kontroli njihovih resursa ne bi li ih Kini učinila nedostupnim. To je bio glavni cilj ratova i u Iraku i Avganistanu, ali su neslavno završile jer je Amerika te zemlje uništila da bi postavila poslušne vlade. Ta namera im nije uspela jer nove iračke i avganistske vlasti trguju sa Kinom.

U poglavlju o ekološkim ratovima, Vilijam Engdal navodi da se protiv Kine provodi i novi oblik zapadnjačkog, protupropisnog ratovanja koji je toliko istaćen da je teško zamisliti veličinu opasnosti koju nosi za budućnost jer uključuje nove vrste ekološkog napada visokotoksičnim hemikalijama koje se prodaju pod premissom korisnosti za povećanje prinosa u poljoprivredi i rešava povećani kineski energetski manjak.

Prvi deo napada vodi se pod krinkom novog načina vađenja velikih količina prirodnog plina ugrađenih u ogromne formacije škriljevca u Kini. Drugi deo se vodi pod propagandnu korist novo patentovanih hemijskih toksina zvanih neonikotinoidi koji su navodno bezopasni i štite biljke od svih vrsta nameštnika.

Početkom 2012. godine kineska vlada i kineske državne naftne kompanije priključile su se dobijanju plina iz škriljaca, stena bogatih glinom okruženih drugim materijalima. Koriste se vrlo sporne metode kako bi se doslovce rastvorili džepovi ugrađenog prirodnog plina. Iako su kineske naftne kompanije pozitivno reagovale na vesti o velikim zalihama plina iz škriljaca, oštro im se protive poljoprivrednici, građani i skupine od javnog interesa i lokalne vlade. Razlog velike zabrinutosti Engdal vidi u upotrebi velikih količina vode i korišćenju hemikalija koje su vrlo otrovne, a cede se u podzemne vode i zagađuju vodene zalihe. Takve metode dokazano pobuđuju nove potrese u seizmički aktivnim regionima. Autor navodi da se uvođenje američkih i britanskih interesa povezanih sa plinom iz škriljevca u pokrajini Sečuan i Ksinjiang moraju shvatiti kao vrlo moguć prikiven oblik ekološkog ratovanja. Zbog opasnosti ekstrakcije prirodnog plina nekoliko zemalja EU zabranile su hidrauličko fakturiranje škriljaca dok se ne naprave temeljne studije o sigurnosti.

U poglavlju o medijskim ratovima, Vilijam Engdal ističe da su američki Pentagon i vojnoindustrijski sklop, zajedno sa elitom iz Veća za inozemne odnose (CFR), razvili oblik kulturno-ekološkog i medijskog ratovanja na koji je Kina vrlo osetljiva. Ralf Peters, jedan od analitičara američkog kulturno-ekološkog rata tvrdi da „informacija uništava tradicionalne poslove i kulturu; zavodi i izdaje, a pri tome ostaje neranjiva. Nije moguće izvršiti protunapad na neprij-

³ Zbigniew Brzezinski, *The Grand Chessboard: American Primacy And It's Geostrategic Imperatives*, 1997, Basic Books, str 30.

teljske informacije koje su usmerene protiv vas. Za osobe i kulture koje se ne mogu pridružiti ili natjecati sa našim informacijskim carstvom ostaje samo neizbežna propast” (str. 254). Savremena američka kultura je najmoćnija i najdestruktnija prema suparničkim kulturama. Bit američke kulture koju elite preziru ujedno je i genijalno tajno oružje jer naglašava utehu, udobnost i opuštenost i ponajviše ugada masi. Američka kultura ne teži završetku, već se temelji na dinamičnom postupku koji stvara, razara i ponovo stvara.

Autor Viljam Engdal sugerije da Kina u globalnom ratu protiv Amerike mora biti suočena sa strateškom realnosti drugačijom od dosadašnjih izazova. Kinesko vodstvo poduzelo je izvesne mere protiv raznovrsnih opasnosti i modela prikrivenog ili otkrivenog ratovanja što će zahtevati neuobičajen napor i resurse koji se odnose na celokupni kineski narod. Kineska centralna banka uključila se u borbenu strategiju za domaću valutu kako bi je emancipovala od dolara i učinila je alternativnom deviznom valutom bar za azijske i evroazijske trgovinske partnere. Od 2001. godine Kina provodi aktivnu strategiju o opskrbi naftom u Africi, Bliskom istoku, Latinskoj Americi.

Sve veće provokacije kineskog izvoza i njezine domaće proizvodnje zapadnim trgovачkim ratovima i WTO ovim zapadnim izazovima uvlači je u globalizacijsku igru, u kojoj će, možda „pobednica“ biti prinudena na povlačenje.

Kako je Bžežinski otvoreno priznao, isključiva pretnja američkoj nedvojbenoj hegemoniji od raspada SSSR-a 1990. godine je početak ekonomskog i političkog udruživanja zemalja u evroazijskom prostoru, ali i zajednički strateški interesi Kine i Rusije što ih vode ka savezu.⁴

Evroazijska vojna odbrana, pod nazivom Šangajska organizacija za saradnju (SCO), oblik je suprotstavljanja strateškoj pretnji NATO-a da primora Kinu da se prikloni Novom svetskom poretku, ponekad pristojno zvanog „globalizacija“.⁵ SCO je utemeljena 2001. godine kao regionalna i trgovinska organizacija koja uključuje, osim Rusije i Kine, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan i Uzbekistan. Iran, Pakistan i Indija imaju status promatrača. SCO podrazumeva uzajamnu obrambenu politiku.

U ovakvoj situaciji poučno je setiti se Sun Cuove mudrosti: „Ako je neprijatelj siguran u svim poljima, pripremi se za njega. Ako je nadmoćan, izbegni ga. Napadni ga gde je nespreman i pojavi se gde ne očekuje“. Shvati li Kina te reči kao protumjere unutar tihog rata drugačijim viđenjima budućnosti sveta, a ne u značenju izravnog vojnog napada, biće u mogućnosti „poraziti“ vojno daleko nadmoćnijeg suparnika koji je ionako već duboko podeljen unutar sebe.

Kina u Indijskom oceanu razvija vojnu infrastrukturu koja je nalik na američku „biserunu ogrlicu“, koja je deo Pentagonove strategije da aktivno okruži Aziju, posebno Kinu, Rusiju i Iran. Zbog toga Kina aktivno razvija vlastitu protivraketnu odbranu i nuklearne podmornice. Opšta strateška odbrana podrazumeva tiho usklađivanje sa prijateljskim državama koje su ugrožene američkim raketnim naoružanjem, posebno sa Rusijom, Severnom Korejom i Iranom.

⁴ Zbigniew Brzezinski, The Grand Chessboard: American Primacy And It's Geostrategic Imperatives, 1997, Basic Books, str 45.

⁵ Prema Bušu Novi svetski predak je novo razdoblje oslobođeno od opasnosti od terorizma, snažnije u provođenju pravde i mnogo sigurnije u nastojanjima za postizanje mira. U tom razdoblju će svi ljudi živeti u slozi. Danas se novi svet bori da bi se ponovo rodio, kako bi bio svet potpuno drugačiji od onog kakav poznajemo. (George Bush, „Toward a New World Order, obraćanje zajedničkom zasedanju dva doma Kongresa, 11.9. 1990)

Relacije Kine i Irana zadnjih godina su sve bliže jer je Kina postala najveći kupac iranske naftе i najveći ekonomski partner, naročito zbog američkih sankcija prema Iranu. Takođe, Kina je imala veliku ulogu u početku iranske vojne industrije osavremenjujući je tehnološki. Engdal naglašava da se kineski vojni planovi vojnog proširenja poklapaju sa ruskim i iranskim planovima. Temelji i potreba postoje, te je suradnja, kako naglašava autor, snaga koja će sprečiti svetski nuklearni rat. (str. 282)

Kina stvara i kopneni most ka Evropi jer spajanje evroazijskog kopna i budućeg tržišta za kineski izvozni rastkoji može parirati opadajućem severnoameričkom i evropskom tržištu, ovisi o stvaranju novih trgovackih potencijala. Nova tržišta diljem Evroazije, Afrike i Europe zavise od stvaranja novih trgovinskih potencijala i infrastrukturnih veza kao što su železnica, autoputevi, telekomunikacije, električne i energetske infrastrukture. Kina poseduje veliku prednost u odnosu na SAD i države EU jer je sposobna izdavati obveznice za dugoročne strukture. Prvi koraci u povezivanju velikog ekonomskog prostora učinjeni su na povezivanju Kine, Rusije i Kazahstana železnicom. Železnica je ključ izgradnje velikih ekonomskih tržišta u Evroaziji.

Kina i Turska pregovaraju o izgradnji nove brze železničke povezanosti kroz Tursku, kao deo velike kineske strategije stvaranja mreže železnice kroz evroazijski kontinent. Cilj je stvoriti najveći ekonomski prostor i snažno novo tržište ne samo za Kinu već i za ostale evroazijske zemlje, Bliski istok i zapadnu Evropu. Raspad SSSR-a otvorio je kopneni prostor Evroazije na novi način kao i otvaranje Kine prema Rusiji i drugim evroazijskim susedima. Kina gradi i drugi evroazijski kopneni most; novu železnicu koja spaja Pacifik i Atlantik koju je do Kazahstana izgradila Kina. Od 2009. godine razmišlja se o izgradnji trećeg evroazijskog kopnenog mosta koji će kopnom preko Turske povezati južnu Kinu sa Roterdamom.

Takvi potezi sigurno ne nailaze na odobravanje SAD jer „za SAD evroazijska geostrategija podrazumeva svrhovito upravljanje geostrateški dinamičkim državama. Tri glavne dužnosti imperijalne geostrategije su: sprečavanje saradnje i održavanje vazalske ovisnosti, držanje podređenih slabim i sprečavanja barbara u udruživanju“.⁶ Barbari koje Bžežinski ima u vidu su Kina i Rusija, te zemlje njihovog okruženja, dok pod „imperijalnom geostrategijom“ misli na američku vanjsku politiku. Vazali su zemlje poput Nemačke, Japana i drugih „saveznika“ SAD iz NATO-a. Ta geopolitička misao Bžežinskog je pravac vanjske politike SAD danas.

Engdal primećuje da Zapad ciljano napada kinesku unutarnju Ahilovu petu. Zapad svojim velikim propagandnim ratom i nevladinim sektorom za zaštitu ljudskih prava pokušava iskoristiti rastući osećaj otuđenja starijih članova vladajuće Komunističke stranke Kine i naroda kog predstavlja. Po *Economist-u* ima više milionera u kineskom Politbirou nego u američkom Senatu ili Kongresu, a velik deo toga je posledica brzog pretvaranja Kine u globalnu ekonomsku silu. Zapadne obaveštajne sile i razne nevladine organizacije za ljudska prava najviše su iskoristavale skandale i zloupotrebu moći kako bi smanjile podršku vlasti u Pekingu. Engdal sugerire da i Kina treba po uzoru na Moskvu i Teheran zabraniti delovanje nevladinih organizacija koje financira Zapad jer su one u dva zadnja desetleća jako strateško oružje za destabilizaciju protivničkih režima. S druge strane po-

⁶ Zbigniew Brzezinski, The Grand Chessboard:American Primacy And It's Geostrategic Imperatives, 1997, Basic Books, 40.

trebno je setiti se Sun Cuove mudrosti, napadni ga gde je nespreman, a ključna slabost Zapada je što su građani izgubili moralni orijentir, povlačeći istovetnost sa Kaligulinim Rimom kog je uništila dekadencija, ponajpre uvođenjem zakonski nekontrolisanog kapitalističkog „slobodnog tržišta” i uklanjanje državne kontrole nad bankarskim sektorom. Druga slabost Zapada koju autor navodi je zamka američkog duga jer su američki političari dopustili velikim bankarima slobodno otimanje i stvaranje fiktivnog bogatstva bez zakonskog ograničenja. Američki dug 2008. godine iznosio je 11 biliona dolara, a 2014. godine 17,075 biliona dolara.

Kineski analitičar Liu Čang izjavio je kako bi, bez obzira na crne prognoze o neminovnoj krizi koja će cijeli svijet povući u recesiju, američki tehnički bankrot na globalnoj razini mogao dovesti do de-amerikanizacije, što bi za većinu svetskih zemalja bilo istorijsko dostignuće.

Zbog velikog duga država će biti primorana kupovini duga, a ne ulaganju u proizvodnju velikih, stvarnih vrednosti, što dovodi do smanjenja proizvodnje i prihoda te umanjenje izdataka za vladine programe. Iako Ameriku često nazivaju „najbogatijom nacijom na svetu”, američki građani zapravo žive na pozajmljenom novcu. Sjedinjene Države imaju veliki manjak u svojoj bilanci plaćanja te su joj potrebna strana ulaganja kako bi se zau stavio pad dolara.

Zbog svega toga Kina, ukazuje Engdal, treba iskoristiti vlastitu nadmoć koja je uveliko porasla rušenjem velikih ekonomija SAD i zapadne Evrope koje imaju velike dugove, i korupciju sa primetnim ekonomskim i moralnim nazadovanjem. To mora biti kљuc za oblikovanje napredne ekonomske strategije koja će onemogućiti udružene snage EU sa bilo kakvim budućim protivkineskim poduhvatima NATO-a.

Koliko su smernice koje daje Engdal u knjizi pokazale nužnost promene položaja Kine, ali i Rusije pred globalnim ratom, pokazuju i najnovija događanja koja su nazvana stvaranje „osovine Medveda i Zmaja”, kao oblik faktičkog ujedinjenja Rusije i Kine. Kina je olakšala ruskim bankama pristup svom finansijskom tržištu. Zauzvrat, Rusija je spremna da omogući ulazak kineskim kompanijama u sibirsku nalazišta prirodnih resursa. Rusija će dozvoliti da kineske kompanije kupe više od 50% akcija nalazišta nafte i gasa na svojoj teritoriji, čime su dobili prolaz ka ruskom energetskom sektoru. Ruske banke i kompanije dobiće pristup kineskom kapitalu pod najpovoljnijim uslovima, čime je ostvarena sinergija dva evroazijska koloseka i čime se može parirati partnerstvu SAD i EU. Po sporazumu je izbačen dolar u međusobnim plaćanjima jer je omogućena direktna razmena u nacionalnim valutima.

Kina objavljuje svoje globalne ambicije sa porukom da svetska prevlast Amerike nije prihvatljiva za Kinu. Kina objedinjuje tri komponente supersile: ekonomsku, političku i vojnu. Ekonomска komponenta usmerena je na osiguranje isporuke energenata i sirovina iz Rusije, preuzimajući ulogu vodeće svetske privredne sile od Amerike. Politički segment sastoji se od isticanja političke snage preko ŠOS i BRIKS-a, te na taj način ima priliku da se promoviše u ulozi lidera sa globalnim uticajem i isticanjem da se Kina zalaže za podržavanje svetskog mira i bezbednosti, što je do sada bilo ekskluzivno pravo SAD i NATO saveznika. Na vojnom planu, tehnološka saradnja sa Rusijom garant je bezbednosti Kine, kao i zaštite njenih interesa. Na sve ovo Zapad odgovora nema i realno ga ne može ni imati.